

ΠΕΝΤΕ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΓΚΙΟΥΖΕΠΕ ΟΥΝΓΚΑΡΕΤΙ

Άλεξάνδρεια 1888 — Μιλάνο 1970

Ἡ ποίηση τοῦ Οὐνγκαρέτι ἔχει στὴ γλώσσα, στὴ σύνταξη, στὴ μετροπικὴ διαλογή καὶ στὴν ἐκφραστικότητα τῆς φαντασίας ἐκείνης τὴ διαύγεια ποὺ κάνει μὴ ποίηση κλασσική.

ΝΥΧΤΑ ΜΑΓΙΟΥ

Ὁ οὐρανὸς βάζει στὴν κορφή
τῶν μιναρῶδων
γυρλάντες λάμψεων.

ΑΠΟΥΣΕ

Παραπέτασμα αὔρας
γιὰ νὰ στηρίξω ἀπόψε
τὴ μελαγχολία μου.

ΚΟΙΜΑΜΑΙ

Θάθελα νὰ μιμηθῶ
αὐτὸ τὸ χωριὸ
τὸ πλαγιασμένο
στὸ πουκάμισο
τοῦ χιονιοῦ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ

Μὲ θάλασσα
ἔφτιασα
ἓνα φέρετρο
δροσιᾶς.

DOLINA NOTTURNA

Τὸ πρόσωπο
τ' ἀποψινὸ
εἶναι ξερὸ
σὰ μιά
περγαμνή.

Αὐτὸς ὁ νομὰς
κυρτὸς
μαλακὸς ἀπ' τὸ χιόνι
ἐγκαταλείπεται
σὰν ἓνα φύλλο
τσαλακωμένο.

Ὁ ἀτέλειωτος
χρόνος
μὲ χρησιμοποιοεῖ
σὰν ἓνα
ψίθυρο.

ΠΡΩΙΝΟ

Φωτίζομαι
ἀπ' τ' ἀπείρο.

Μεταφρ. Τερέζα Σινιγάγια

ZMPINIEF XERMPERT

Ὁ Πολωνὸς ποιητὴς Ζμπίνιεφ Χέρμπερτ (γενν. 1924), βρέθηκε πάντα σὲ ἀντίθεση

πρὸς κάθε εἶδος καταπίεση, ξεκινώντας μὲ τὴν ἀντίδραση στὸ Ναζισμό. Ὁ μελετητὴς του Ἄ. Ἀλβαρῆς σημειώνει πὸς ἡ ποίησή του εἶναι κλασικιστική, μ' ἓνα κλασικισμὸ ὅμως πολιτικὸ: «στὴν ποίησή του δημιουργεῖ μὴ πολιτικὴ γιὰ τὴν μεονότητα, πολιτικὴ ὑγείας καὶ ἐπιβιώσεως».

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Τ' ἄψυχα ἀντικείμενα ἔχουν πάντα δίκιο καὶ δὲν μπορεῖς, δυστυχῶς, νὰ τὰ μαλώσεις γιὰ τίποτα. Ποτὲ δὲν παρατήρησα μίαν καρέκλα νὰ μετακινήται ἀπὸ τὸ ἓνα πόδι στ' ἄλλο, ἢ ἓνα κρεβάτι ὄρθιο (στὰ πῖσινα του πόδια). Καὶ τὰ τραπέζια, ἀκόμη κι ὅταν εἶναι κουρασμένα, δὲν τολμοῦν νὰ λυγίσουν τὰ γόνατά τους. Ὑποπτεύομαι πὸς τ' ἀντικείμενα τὸ κάνουν αὐτὸ ἀπὸ ἐνδιαφέρον νὰ μᾶς παιδαγωγήσουν, γιὰ νὰ μᾶς μένουνται διαρκῶς γιὰ τὴν ἀστάθειά μας.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΕ ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ἐνα ξανθὸ κορίτσι εἶναι σκυμένο πάνω ἀπὸ ἓνα ποίημα. Μ' ἓνα μολύβι κοφτερὸ σὰ νυστέρι μεταφέρει τὶς λέξεις σὲ μιά λευκὴ σελίδα καὶ τὶς μεταβάλλει σὲ παῦλες, τονισμοὺς, παύσεις. Ὁ θρηνησὸς ἑνὸς πεσμένου ποιητῆ μοιάζει τώρα σὰ σαλαμάνδρα φαγωμένη ἀπὸ μυρμηγκία.

Ὅταν τὸν μεταφέραμε μέσα ἀπὸ τὴν φωτιὰ τῶν πολυβόλων πίστευα πὸς τὸ ζεστὸ ἀκόμη σῶμα του θ' ἀνασαινόταν στὸν κόσμο. Τώρα καθὼς παρατηρῶ τὸ θάνατο τῶν λέξεων ξέρω πὸς δὲν ὑπάρχει ὄριο στὴν φθορά.

Ὅλα ὅσα θὰ μείνουν ὕστερα ἀπὸ μᾶς στὸ μαῦρο χῶμα θὰ εἶναι σκόρπιες συλλαβές. Τονισμοὶ τοῦ τίποτα καὶ τῆς σκόνης.

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ

1

Στὸ τέταρτο βιβλίον τοῦ Πελοποννησιακοῦ (κοῦ Πολέμου) λέγει ὁ Θουκυδίδης ἀνάμεσα σὲ ἄλλα (πράγματα τὴν ἱστορία τῆς ἀνεπιτυχούς του ἐκστρατείας) ἀνάμεσα σὲ μακρογορῶντες λόγους ἀρχηγῶν

μάχης πολιορκίας πανώλη πικρὸ δίχτυ δολοπλοκῶν τῶν διπλωματικῶν προσπαθειῶν

τὸ ἐπεισόδιον εἶναι σὰν καρφίτσα μέσα σ' ἓνα δάσος.